

Elérhetetlen közelségben

Tibeti kaland a Cho Oyu (2. rész)

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Közel a függőgleccser

Az előretolt alaptábor – népszerű nevén ABC – minden komfortja ellenére lábunk és szívünk már felfelé húzott. A kötelező akklimatizációs szünetet követően a legtöbb mászó el is indult a közeli, nem mindennapi látványt nyújtó Gyabrag-gleccser felfedezésére. Ebben a magasságban a jég szublimációja, párolgása miatt a gleccser tele van pazar jégoszlopokkal, melyek a túrázóknak hálás fotótémát, ugyanakkor veszélyes mászóutat jelentenek. Szerencsére a 6400 méteren kialakított 1. tábor felé vezető ösvény a jégmező szelidebb részeit érintette, teljes felszereléssel azonban mégis kemény küzdelmet jelentett a pihenőhely elérése. A sátorhelyek korlátozott száma miatt igyekeztem mielőbb érkeznem, hogy azután apró sátram minden előnyét és hátrányát megtapasztaljam.

A Camp 1. legkényelmesebb részén épp anynyi területet találtam, ami hosszú egyenetlét követően végül táborverésre alkalmasnak bizonyult. Nagyobb sátor számára már nem lett volna hely. Amikor továbbálltam, a felszerelés egy részét vízhatlan bivaक्सákban a táborhelyen hagytam, ezzel egyben a területfoglalást is jeleztem. A sátrat pedig magammal vittem. A csekély alapterülethez és súlyhoz persze kicsiny belső tér társul, ahol már egy tea megfőzése is komoly feladatnak bizonyult. Az egyes számú

tábor felkeresése után a mászók zöme az ABC-be tér vissza, a következő túrán azonban már a Camp 2. a cél. A második tábor 7100 méteren létesült, ahol a szabad terület lényegesen tágasabb, mint az előző sátorhelyen. Időközben néhány kínai serpa – elfogadható díjazás ellenében – vállalta, hogy a mászóút

A Cho Oyu látképe pudzsa után

kritikus szakaszain fix köteleket épít be, ezzel segítve a túrázók tájékozódását és javítva a biztonságot. Az ingatag hómező azonban tevékenységük során megindult, és a lavina magával ragadta a nyolc tagú csapatot. Szerencsére tragédia nem történt, sérülések azonban igen, ezért a Camp 2. fölötti szakaszon történő mászásra egyelőre nem is gondoltunk. Mindenki visszaereszkedett az előretolt alaptáborba, ahol a tágas sátor kényelmét és a velünk érkező nepáli konyhások valóban finom főztjét élvezve vártuk a fejleményeket.

Sajnos az átmeneti napsütéses időjárást követően újra havazni kezdett. A helyzeten a hegy szellemének kiengesztelésére rendezett áldozati szertartás, a pudzsa sem változtatott. Öt napon át, kisebb megszakításokkal jött az égi áldás, ami végül a csúcsrégiót másfél méternyi friss hótakaróval borította be.

Ekkor újabb két fős kötélfejtető csapat indult útnak, de a lavinát ők sem úszták meg. Az ismételt sérülések komoly figyelemztetést jelentettek. Az elhúzó monszun miatt a környékbeli hegyek még a rutinos helyiek számára is rendkívül veszélyesekké váltak. A legtöbb mászó szomorúan pillantott a következő napsütéses reggelen a Cho Oyu irányába. Hiába a látszólag kedvező időjárás, odafent más körülmények uralkodnak.

Talán egyetlen ember volt a táborban, aki örülhetett ennek a semmittevésnek, nevezzük őt Ralfnak (végtére is így hívták). Még túránk első napjaiban lógó ujjal érkezett haza az egyik este, állítólag egy sátorvasat szúrt véletlenül a kezébe. Kapott három öltést, várakozott, túrázga-

Legelésző jakok

Szublimáció és olvadás a gleccseren

Látkép a sátramból

tott, majd a kötés eltávolítását némi mogyoró elfogyasztásával ünnepelte meg. Nem tudom, ismert volt-e számára, de erre bizony allergiás reakció lépett fel nála, és hatalmasra duzzadt szemhéjakkal jelent meg a közös sátorban. Injekció és pihenés után átmenetileg jobban lett, de gondolta, háromig mégsem kellene megállni. Nem telt el sok idő, láza 40 fok fölé kúszott. Talán még az előbbi betegségével függött

Gleccserrészlet

nyolcezresein” mászó is a Cho Oyu meghódítását tűzték ki célul. Sokszor találkoztunk, terveztük a túrák menetrendjét, utolsó csúcski-sérletükhöz azonban már nem csatlakoztam. A mászók nagyobb része ekkor már a drukkolók táborát erősítette, de főképp azt kívántuk, ne történjen újabb baleset. Az expedíciók zöme rövidesen levonult a hegyről, majd átköltözött Nepálba. Itt kaptam a hírt, hogy minden magyar egészségesen visszatért a táborba, de a csúcstól nem sikerült elérni.

Egy vakmerő német mászó azonban vállalva a kockázatot egyedül is nekivágott, és feljutott a 8201 méteres csúcsra, a Föld hatodik legmagasabb hegyére. Kathmanduban ekkor még nem tudtuk, pontosan kiről van szó, sejtésünk azonban rövidesen beigazolódott. Egy mászó, aki korábban Pakisztánban már meghódított egy nyolcezrest, és a Cho Oyu is próbálkozott 2010. tavaszán, tehát a körülményeket jól ismerte. Egy mászó, aki annyi probléma után az őszi szezonban elsőként érte el azt a csúcstól, amit a helyiek hivatalosan mászhatatlannak nyilvánítottak. Ralf, teljesítményedhez csak gratulálni lehet! Szervezetünkben az építő és lebontó folyamatok kb. 5300 méteres magasságig kiegyenlítik egymást, tartós emberi létezés azonban a katabolizmus (lebontás) túlsúlya miatt ezen határ fölött nem képzelhető

el. Az 5700 méteren létesült előretolt alaptábor olyan magasságot jelent, ahol a legtöbb mászó lassan, de fokozatosan veszít erejéből, ezért a megfelelő időjárás mellett az akklimatizáció időzítése a siker záloga. A lavinabalesetek mellett ezek a tények is a mérleg serpenyőjébe kerültek, amikor a 35 expedíció 250 mászójával együtt mi is levonultunk a hegyről.

Happy end nincs? – szöjt a kérdés egy régi magyar slágerben. Sajnos, nincs. Szerencsére minden magyar mászó épségben, de csúcserővel nélkül tért haza. A Cho Oyu mellett ketten a 8163 méteres Manaszlun, ketten pedig a 8027 méteres Shisapangmán próbálkoztak. Nem volt ilyen szerencsénk a 8167 méteres Daulaghiri meghódítására vállalkozó japán túrázóknak, akiket serpájukkal együtt sodort el a lavina, és valamennyien életüket veszítették. Már Kathmanduban, egy légitársaság irodájában várakoztam, amikor megszólított egy nepáli hegymászó, hallottam-e, mi történt távozásunk után a hegyen. Ralf nyomában két mászó elérte ugyan a csúcstól (egyikük második, társa negyedik nyolcezresen állhatott fenn), egy dél-tiroli hegyi mentő viszont a mélységbe zuhant. Ilyen szomorú eseménnyel ért véget ez a furcsa szezon a Himalájában. A Cho Oyu és az egész térség – a kereskedelmi expedíciózás kezdete óta – talán legrosszabb idényét zárta. ■

össze, de a biztonság kedvéért antibiotikum szedését is elkezdte.

Időközben mi kártyázással, olvasással múltattuk az időt, és egyre szomorúbban vettük tudomásul, hogy napról napra csökken a csúcsmászás esélye. A hosszan tartó havazást és a két lavinabalesetet követően a kínaiak gyűlést hívtak össze, melyben a hegyet ebben az idényben hivatalosan mászhatatlannak nyilvánították, és a serpáknak nemcsak a túravezetést, hanem az esetleges mentést is megtiltották.

A csúcshódításra magam sem láttam sok esélyt. Visszakapaszkodtam az 1. táborba, és a sátorbontás mellett döntöttem. Ralf jóval utánam indult felfelé, az utolsó, meredek szakaszon azonban könnyedén megelőzött, és mire a Camp 1-be értem, már kedélyesen beszélgetett a túratársaimmal. Fáradtságnak, betegségnek a nyoma sem látszott rajta.

Ebben az évben nemzetközi expedíciónk és több más csapat mellett a „Magyarok a világ

Esteledik a táborban